Sygn. akt III AUa 785/12

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lutego 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jolanta Hawryszko
Sędziowie:	SSA Romana Mrotek (spr.) SSO del. Beata Górska
Protokolant:	St. sekr. sąd. Katarzyna Kaźmierczak

po rozpoznaniu w dniu 26 lutego 2013 r. w Szczecinie

sprawy M. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. W..

o przyznanie emerytury

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 11 lipca 2012 r. sygn. akt VI U 520/12

oddala apelację.

SSO del. Beata Górska SSA Jolanta Hawryszko SSA Romana Mrotek

Sygn. akt III AUa 785/12

UZASADNIENIE

Ubezpieczona M. S. wniosła odwołania od decyzji ZUS z dnia 19.03.2012r. oraz 24.04.2012r. o odmowie prawa do emerytury.

W uzasadnieniu podniosła, że spełnia wszystkie warunki przyznania prawa do emerytury, w szczególności posiada wymagany okres pracy w warunkach szczególnych. Wskazała na błędną ocenę organu rentowego dotyczącą zapisów w świadectwach pracy.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. W.. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu wskazał, że ubezpieczona nie udokumentowała 15 lat pracy w warunkach szczególnych wykonywanej stale i pełnym wymiarze czasu pracy. Organ rentowy nie uwzględnił ubezpieczonej pracy w warunkach szczególnych

w okresie od 09.11.1977 r. do 30.04.1979 r. na stanowisku pomocnika ciastkarza i pomocy piekarza, od 01.01.1980 r. do 31.05.1980 r. jako operatora maszyn, od 17.05.1984 r. do 28.02.1986 r. jako robotnika magazynowego oraz okresu od 20.06.1989 do 11.02.1990 jako magazyniera, gdyż powyższe stanowiska, nie zostały wymienione w zarządzeniu resortowym.

Sąd Okręgowy w Gorzowie Wlkp. wyrokiem z dnia 11 lipca 2012 roku zmienił zaskarżone decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w G. W.. z dnia 19 marca 2012 r. oraz z dnia 24 kwietnia 2012 r. znak (...) w ten sposób, że przyznał ubezpieczonej M. S. prawo do emerytury od dnia 1 lutego 2012 roku ustalając, że M. S. urodziła się (...). We wniosku o przyznanie prawa do emerytury z dnia 29.02.2012r. wskazała iż jest członkiem OFE, jednakże wniosła o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym na dochody budżetu państwa. Ubezpieczona nie pozostaje w zatrudnieniu. Decyzją z dnia 19.03.2012 r. pozwany odmówił ubezpieczonej prawa do emerytury, uznając M. S. za udowodnione 3 lata, 5 miesięcy i 23 dni pracy w warunkach szczególnych.

W dniu 17.04.2012r. ubezpieczona wystąpiła z ponownym wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury, dołączając do wniosku nowe dokumenty, w postaci kserokopii angaży z okresu zatrudnienia w Spółdzielni Produkcyjno – Handlowej (...) w G. W..

Na dzień 01.01.1999r. organ rentowy uznał za udowodnione 23 lata, 09 miesięcy i 15 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Pozwany po przedstawieniu nowych dokumentów uznał ubezpieczonej za udowodnione 13 lat, 5 miesięcy i 3 dni pracy w warunkach szczególnych. Decyzją z dnia 24.04.2012r. pozwany ponownie odmówił ubezpieczonej prawa do emerytury, ponieważ do dnia 01.01.1999r. ubezpieczona nie udokumentowała 15 lat pracy w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze.

W okresie od 09.11.1977r. do 29.02.1992r. ubezpieczona M. S. pracowała w Spółdzielni Produkcyjno – Handlowej (...) w G. W.. Ubezpieczona od 09.11.1977r. do 31.05.1980r. pracowała przy produkcji ciasta na chleb oraz przy produkcji żurków, kwasów niezbędnych do produkcji chleba. W okresie od 01.06.1980r. do 27.08.1980 r., pomimo zmian w angażach ubezpieczona wykonywała wszystkie czynności przy wypieku pieczywa. Na mocy decyzji Inspektora Sanitarnego z dnia 28.08.1980r.(k. 75), zakazującej ubezpieczonej pracy przy wypieku pieczywa, została przeniesiona do pracy w dziale produkcji. Od 27.10.1980r. do 16.05.1984r. (decyzją Inspektora Sanitarnego k.77) przywrócono ubezpieczoną do pracy przy wypieku pieczywa. Od 19.10.1981r. ubezpieczona otrzymywała dodatek do wynagrodzenia, za pracę w warunkach szkodliwych. W tym okresie ubezpieczona pracowała przy piecach w dużej temperaturze, wsadzała i wysadzała chleb z pieca, formowała ciasto na chleb i bułki, robiła żurki i kwasy, obsługiwała maszyny do wyrobu ciasta. Od 17.05.1984r. na okres 3 miesięcy ubezpieczona została przeniesiona z powodu stanu zdrowia, do innej lekkiej pracy. Następnie od 01.03.1986r. do 19.06.1989r. ubezpieczona ponownie objęła stanowisko przy wypieku pieczywa związane z pracą przy piecach, produkcją ciast, żurków, kwasów do produkcji ciast. Od roku 12.02.1990 do 31.12.1995r. ubezpieczona pracowała przy wypieku pieczywa w tym; od 01.03.1992r. do 31.12 1995r. w Zakładzie Produkcyjno-Handlowym (...) s.c. Ubezpieczona wykonywała pracę w warunkach szczególnych przez okres ponad 15 lat.

Mając na uwadze powyższe ustalenia faktyczne Sąd Okręgowy po przytoczeniu treści art. ***184*** ust. 1 i 2, art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wskazał, że w okresie od 09.11.1977r. do 29.02.1992r. ubezpieczona pracowała w Spółdzielni Produkcyjno – Handlowej (...) w G. W.. w pełnym wymiarze czasu pracy. Od 01.03.1992r. do 31.12.1995r ubezpieczona pracowała w piekarni (...) na stanowisku piekarza. W przedstawionym stanie faktycznym rolą Sądu było ustalenie, czy sporne okresy pracy ubezpieczonej, nie zaliczone przez organ rentowy do okresu pracy w warunkach szczególnych, rzeczywiście miały taki charakter.

Spór dotyczył okresów pracy ubezpieczonej w charakterze pomocnika ciastkarza, pomocnika piekarza, operatora maszyn, robotnika magazynowego i magazyniera. Ubezpieczona pracę na tych stanowiskach wykonywała w okresach 09.11.1977 – 30.04.1979, 01.01.1980 – 31.05.1980, 17.05.1984 - 28.02.1986, 20.06.1989 – 01.02.1990.

W ocenie Sądu Okręgowego zeznania świadków oraz ubezpieczonej wskazują jednoznacznie, iż ubezpieczona będąc zatrudniona jako pomocnik ciastkarza, piekarza oraz operator maszyn wykonywała prace wymienione w wykazie A w dziale X, pkt 11 przy wypieku pieczywa stale i w pełnym wymiarze.

Zdaniem Sądu pierwszej instancji zeznania świadków B. K., T. W., H. L., J. W. wzajemnie się uzupełniają i korelują ze stanowiskiem ubezpieczonej stąd zasługują na uwzględnienie i Sąd dał im wiarę, podobnie jak zeznaniom ubezpieczonej.

Sąd pierwszej instancji wyjaśnił, że prace przy wypieku pieczywa są wymienione w wykazie A, w dziale X zatytułowanym „W rolnictwie i przemyśle rolno- spożywczym", pod poz. 11 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Uchwała nr 38 Zarządu (...) Związku Spółdzielni (...) z dnia 11 lipca 1983 roku w sprawie prac wykonywanych w warunkach szczególnych w jednostkach Spółdzielczości (...), w wykazie A, w dziale X zatytułowanym „W rolnictwie i przemyśle rolno- spożywczym" pod poz. 11, prace przy wypieku pieczywa, ujmuje w pkt. 1 piekarz, pkt. 5 operator linii produkcyjnych nakładających kęsy ciasta do pieca i odbierający pieczywo z pieca, pkt. 9 operator linii przy produkcji koncentratów ciast.

W ocenie Sądu Okręgowego okresami pracy w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze, są lata od 09.11.1977 do 31.05.1980r. Wówczas ubezpieczona pracowała przy produkcji ciasta na chleb oraz przy produkcji żurków, kwasów niezbędnych do produkcji chleba jako piekarz, ciastkarz, operator linii produkcyjnych nakładających kęsy ciasta do pieca i odbierający pieczywo z pieca, operator linii przy produkcji koncentratów ciast. Wszyscy świadkowie: B. K., T. W., H. L. i J. W., zgodnie zeznali, że ubezpieczona podczas pracy w piekarni wykonywała wszystkie w/w czynności. Sąd dał wiarę zeznaniom świadków, gdyż były spójne, logiczne, nie budzą wątpliwości Sądu i korelują z zeznaniami ubezpieczonej.

W latach od 01.06.1980r. do 27.08.1980r. , od 27.10.1980r. do 16.05.1984r., od 01.03.1986r. do 19.06.1989r., od 12.02.1990r. do 29.02.1992r., 01.03.1992r. do 31.12.1995r. ubezpieczona M. S. pracowała jako piekarz, wykonując wszystkie w/w czynności związane z wypiekiem pieczywa.

Zgodnie z § 3 cytowanego wyżej rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia. Natomiast w myśl § 4 ust.1 pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ubezpieczona osiągnęła wiek emerytalny 55 lat w dniu 29.09.2011r., posiada wymagany staż emerytalny - okresy składkowe i nieskładkowe, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach , nie pozostaje w zatrudnieniu oraz nie jest członkiem OFE. Ubezpieczona spełniła zatem wszystkie przesłanki warunkujące prawo do przyznania emerytury.

Dlatego też działając na podstawie art. 477^{14} § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy zmienił zaskarżone decyzje z dnia 19.03.2012r. i 24.04.2012r., znak (...) i przyznał ubezpieczonej M. S. prawo do emerytury poczynając od dnia, w którym zostały spełnione przez ubezpieczoną wszystkie przesłanki warunkujące prawo do emerytury tj. od 01.02.2012r.

Z powyższym orzeczeniem nie zgodził się w całości organ rentowy, który w wywiedzionej apelacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, ewentualnie o zmianę wyroku w całości i oddalenie odwołania M. S..

Zaskarżonemu wyrokowi ubezpieczony zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przez przyjęcie, iż ubezpieczona w sposób wiarygodny i nie budzący wątpliwości wykazała, że praca, jaką wykonywała w Spółdzielni Produkcyjno-Handlowej (...) w G. W.. ***okresie od 09.11.1977 r. do 31.05.1980 r.*** była pracą w szczególnych warunkach

lub szczególnym charakterze, wykonywaną stale i w pełnym wymiarze, w rozumieniu w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

W uzasadnieniu apelacji organ rentowy zakwestionował stanowisko Sądu Okręgowego, że w świetle zgromadzonego materiału dowodowego w postaci zeznań świadków, ubezpieczona udokumentowała co najmniej 15 letni okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Zdaniem Sądu praca, jaką ubezpieczona wykonywała w Spółdzielni Produkcyjno-Handlowej (...) w G. W.. w okresie od 09.11.1977 r. do 31.05.1980 r. jako pomocnik ciastkarza, piekarza oraz operator maszyn wykonywała prace wymienione w wykazie A w dziale X, pkt 11 przy wypieku pieczywa.

Apelujący podniósł, że zaliczenie nieudokumentowanych okresów wykonywania pracy w szczególnych warunkach, stale i w pełnym wymiarze, dla celów uzyskania świadczenia emerytalnego wymaga dowodów nie budzących wątpliwości, spójnych i wzajemnie się uzupełniających. Zasadniczo takie okresy pracy stwierdza się odpowiednimi dokumentami wystawionymi przez pracodawcę, a tylko wyjątkowo zeznaniami świadków.

W ocenie organu rentowego zaoferowane przez ubezpieczonego dowody na okoliczność wykonywania pracy w szczególnym charakterze w całym spornym okresie nie są przekonujące.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Ponowna analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a także zarzutów podniesionych w apelacji prowadzi zdaniem Sądu Apelacyjnego do wniosku, iż zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego jest prawidłowy. Sąd Apelacyjny podziela i przyjmuje za własne ustalenia Sądu I instancji co do opisanego przezeń stanu faktycznego, jak również podziela ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego. Sąd ten dokonał również trafnej interpretacji przepisów mających zastosowanie w niniejszej sprawie. Powyższe czyni zbytecznym ponowne przytaczanie ustaleń oraz szczegółowych rozważań zawartych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 05 listopada 1998 roku, sygn. I PKN 339/98).

W ocenie Sądu Apelacyjnego, brak jest podstaw do przypisania Sądowi pierwszej instancji naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. i dokonania wadliwej oceny dowodów z przekroczeniem granic określonych powyższym przepisem. Zgodnie z tym przepisem sąd pierwszej instancji musi ocenić wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego a zatem, jak podkreśla się w orzecznictwie, z uwzględnieniem wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, jak również wszelkich okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych dowodów i mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności (orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 1999 r., (...) 632/98, OSNAPiUS 2000, nr 10, poz. 382).

W ocenie Sądu Odwoławczego apelacja organu rentowego w zakresie zarzutów odnośnie nieprawidłowości oceny dowodów, która miałaby prowadzić do błędnych ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd Okręgowy, że M. S. w spornym okresie zatrudnienia w Spółdzielni Produkcyjno-Handlowej (...) w G. W.. od 09.11.1977 r. do 31.05.1980 roku wykonywała pracę stale i w pełnym wymiarze pracę w szczególnych warunkach, są jedynie polemiką, wynikającą z własnej interpretacji poszczególnych dowodów i oceny ich mocy dowodowej, do której jest uprawniony wyłącznie sąd.

Kwestią sporną w sprawie, a jednocześnie podstawą zarzutów apelacji było ustalenie, czy ubezpieczona spełnia przesłanki z art. 32 ust. 1 w związku z art. 184 ust. 1 ustawy emerytalnej w związku z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, do przyznania mu emerytury w wieku niższym niż określony w art. 24 pkt 1 z uwagi na wykonywanie pracy w szczególnych warunkach.

Zatem, prawo do emerytury na podstawie omawianej normy prawnej nabywa ubezpieczony, który na dzień 01 stycznia 1999 r. legitymował się wymaganym okresem ogólnym i szczególnym (okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz okresem składkowym i nieskładkowym), natomiast wiek emerytalny osiągnął lub osiągnie po tej dacie, także już po dniu 31 grudnia 2008 r., niezależnie od tego, czy w chwili dożycia

55 lat (kobieta) lub 60 lat (mężczyzna) miał jeszcze status pracownika zatrudnionego w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze albo w ogóle miał status pracownika, czy też wykonywał inne zajęcie zarobkowe (np. prowadził działalność gospodarczą) albo nie był zatrudniony (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 08 lutego 2007 r., II UZP 14/06, OSNP 2007/13-14/199; wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 18 lipca 2007 r., I UK 62/07, OSNP 2008/17-18/269; 26 lipca 2007 r., II UK 285/06, OSNP 2008/17-18/270; 05 maja 2011 r., II PK 282/10, lex nr 949028).

Z kolei, zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy emerytalnej, ubezpieczonym urodzonym przed dniem 01 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (czy jak w niniejszej sprawie art. 24 ust. 1).

Spór dotyczy uznania okresu zatrudnienia ubezpieczonej w Spółdzielni Produkcyjno-Handlowej (...) w G. W.. okresie od 09.11.1977 r. do 31.05.1980 r. przy produkcji ciasta na chleb oraz przy produkcji żurków, kwasów niezbędnych do produkcji chleba jako piekarz, ciastkarz, operator linii produkcyjnych nakładających kęsy ciasta do pieca i odbierający pieczywo z pieca, operator linii przy produkcji koncentratów ciast za pracę w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach.

Problemem prawnym poddanym pod rozwagę sądu było rozważenie, czy prace wykonywane przez M. S. przy produkcji ciasta na chleb oraz przy produkcji żurków, kwasów niezbędnych do produkcji chleba mogą być zakwalifikowane jako praca w szczególnych warunkach, mimo, że z treści świadectwa pracy z dnia 29 lutego 1992 roku wynika, że ubezpieczona w spornym okresie zajmowała stanowiska: pomoc ciastkarza, pomoc piekarza, piekarz stołowy, robotnik magazynowy, piekarz magazynier, piekarz, co pozostaje w sprzeczności z treścią świadectwa pracy w warunkach szczególnych z dnia 10 maja 2000 roku potwierdzającego pracę ubezpieczonej w okresie od 19.11.1977 do 29.02.1992 na stanowisku piekarza.

Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał, że prawo do emerytury w wieku niższym od powszechnego z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest ściśle związane z szybszą utratą zdolności do zarobkowania z uwagi na szczególne warunki lub szczególny charakter pracy. Praca taka, świadczona stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, przyczynia się do szybszego obniżenia wydolności organizmu, stąd też wykonująca ją osoba ma prawo do emerytury wcześniej niż inni ubezpieczeni. Prawo to stanowi przywilej i odstępstwo od zasady wyrażonej w art. 27 (i art. 24 ust. 1) ustawy emerytalnej, a zatem regulujące je przepisy należy wykładać w sposób gwarantujący zachowanie celu uzasadniającego to odstępstwo (por. między innymi wyroki z dnia: 22 lutego 2007 r., I UK 258/06, OSNP 2008/5-6/81; 17 września 2007 r., III UK 51/07, OSNP 2008/21-22/328; 06 grudnia 2007 r., III UK 62/07, Lex Nr 375653; 06 grudnia 2007 r., III UK 66/07, Lex Nr 483283; 13 listopada 2008 r., II UK 88/08, niepublikowany; 05 maja 2009 r., I UK 4/09, Lex Nr 509022).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 14 września 2007 r., III UK 27/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 325; z dnia 19 września 2007 r., III UK 38/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 329; z dnia 6 grudnia 2007 r., III UK 66/07, LEX nr 483283; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 210/07, OSNP 2009 nr 5-6, poz. 75, z dnia 24 marca 2009 r., I PK 194/08, LEX nr 528152, z dnia 25 maja 2010r., I UK 3/10, z dnia 1 czerwca 2010r. II UK 21/10, z dnia 19 maja 2011r. III UK 174/10 i z dnia 8 czerwca 2011r. I UK 393/10).

Podkreślić również należy, że w postępowaniu przed organem rentowym ubezpieczony stosownie do art. 116 ust. 5 ustawy o emeryturach i rentach z FUS jest zobowiązany do dołączenia do wniosku dowodów uzasadniające prawo do

świadczeń i ich wysokość. Natomiast w toku postępowania odwoławczego, toczącego się według przepisów kodeksu postępowania cywilnego, nie obowiązują ograniczenia w zakresie środków dowodowych takie, jak w postępowaniu przed organem rentowym. Strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Sąd może jednak dopuścić z urzędu dowód nie wskazany przez stronę (art. 233 k.p.c.).

W świetle powyższych rozważań wskazać należy, że sam fakt wskazania w dokumencie w postaci świadectwa pracy z dnia 29 lutego 29 lutego 1992 roku, że ubezpieczona zajmowała stanowiska pomocy ciastkarza, pomocy piekarza, piekarza stołowy, robotnika magazynowy, piekarza magazyniera nie oznacza, że okres od 09.11.1977 r. do 31.05.1980 zatrudnienia M. S. w Spółdzielni Produkcyjno-Handlowej (...) w G. W.. nie może być zakwalifikowany jako praca w szczególnych warunkach.

Ponadto również sam fakt, że w świadectwie pracy z dnia 10 maja 2000 roku wskazano, że stanowisko piekarza zostało wymienione w wykazie A stanowiącym załącznik do uchwały nr 38 Zarządu (...) z dnia 11 lipca 1983 roku w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w jednostkach spółdzielczości spożywców, nie przesądza o tym, że M. S. nie wykonywała pracy przy wypieku pieczywa, o której mowa pod pozycją 11, Działu X „W rolnictwie i przemyśle rolno-spożywczym" załącznika A do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku.

Jak już bowiem wcześniej wskazano, decydującą rolę w analizie charakteru pracy ubezpieczonego z punktu widzenia uprawnień emerytalnych ma możliwość jej zakwalifikowania pod którąś z pozycji wspomnianego załącznika A do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku, dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma bowiem istotnego znaczenia nazwa zajmowanego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy.

Zdaniem Sądu Odwoławczego analiza dowodów osobowych, jak i dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, w tym akt osobowych ubezpieczonego a także zeznań świadków B. K., T. W., H. L., J. W. oraz ubezpieczonej potwierdza, że praca ubezpieczonej w okresie od 09.11.1977 r. do 31.05.1980 r. była jednoznaczna ze stałym wykonywaniem pracy przy wypieku pieczywa, o której mowa pod pozycją 11, Działu X „W rolnictwie i przemyśle rolno-spożywczym" załącznika A do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze.

Z dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych wynika, że w spornym okresie zatrudnienia w Spółdzielni Produkcyjno-Handlowej (...) w G. W.. zajmując stanowisko pomocnika ciastkarza, pomocnika piekarza, piekarza stołowego oraz operatora maszyn wykonywała prace przy wypieku pieczywa stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Z zeznań świadka B. K., która pracowała z ubezpieczoną w piekarni przy ul. (...), w okresie od 1976r. do 1980r. jednoznacznie wynika, że M. S. wykonywała prace polegające na wrzucaniu wody, mąki, żurku i drożdży do maszyny, wkładaniu chleba do pieca, odbieraniu chleba z pieca, wywożenie chleba do boksów, narabianiu bułek. Wszystkie prace wykonywane były w kurzu i wysokiej temperaturze, dlatego też pracownicy otrzymywali dodatek do wynagrodzenia, za pracę w warunkach szkodliwych. B. K. zeznała, że nazwy stanowisk nie odzwierciedlały rzeczywiście wykonywanych czynności na danym stanowisku.

Również świadek T. W., która pracowała z ubezpieczoną w piekarni przy ul. (...) potwierdziła w swoich zeznaniach, że ubezpieczona pracowała przy wyrobie ciasta, przy narabianiu chleba, przy wsadzaniu chleba do pieca oraz wysadzaniu chleba z pieca. W magazynie pieczywa pracowała na skutek przeniesienia z powodu choroby.

Z kolei świadek H. L., który pracował z ubezpieczoną w piekarni na ul. (...) oraz na ul. (...) zeznał, że ubezpieczona M. S. pracowała przy narabianiu chleba, przy wsadzaniu i wysadzaniu chleba z pieca, przy robieniu ciasta na chleb. Gdy ubezpieczona miała angaż na piekarza stołowego to nie wykonywała tylko pracy piekarza stołowego formującego ciasto, również wyjmowała chleb z pieca.

Natomiast z zeznań świadka J. W., który pracował z ubezpieczoną w piekarni przy ul. (...) oraz w piekarni na Podmiejskiej wynika, że ubezpieczona była pomocą piekarza, jej obowiązki ustalał brygadzista, pracowała w ciastowni ze starszym piekarzem, robiła żurki i kwasy, obsługiwała maszyny do wyrobu ciasta, wykonywała wszystkie prace

związane z wypiekiem pieczywa. Według J. W. pracownicy piekarni wykonywali wszystkie czynności związane z wypiekiem pieczywa.

M. S. zeznała, że została zatrudniona w piekarni na ul. (...) i pracowała tam do 1984r., do czasu gdy została przeniesiona na stanowisko gońca, z powodu choroby. Po około roku pracy w charakterze gońca, wróciła do pracy w piekarni. Tam pracowała do 1996r., następnie pół roku pracowała jako magazynier, w magazynie chleba. M. S. wskazała, że stanowiska w angażach nie odzwierciedlały rzeczywiście wykonywanych czynności oraz, że wszyscy pracownicy robili to samo niezależnie od tego czy pracowali na stanowisku piekarza czy pomocy piekarza.

Sąd Apelacyjny uznał za wiarygodne zeznania świadków B. K., T. W., H. L., J. W. oraz ubezpieczonej, gdyż były zgodne, spójne, wzajemnie się uzupełniały, a nadto znajdowały potwierdzenie w dokumencie w postaci świadectwa pracy z dnia 10 maja 2000 roku, z którego wynika, że ubezpieczona była zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku piekarza.

W świetle powyższych okoliczności uznać należy, że Sąd Okręgowy analizując obowiązki ubezpieczonej na zajmowanym stanowisku prawidłowo ustalił, że w od 09.11.1977 r. do 31.05.1980 r. ubezpieczona wykonując prace przy wypieku pieczywa stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace w szczególnych warunkach, określone w dziale X, poz. 11 wykazu A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r.

Należy zaznaczyć, że organ rentowy nie podważał w wywiedzionej apelacji, iż ubezpieczona zajmowała stanowisko piekarza.

Z treści zarzutów stawianych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz z ich uzasadnienia wynika natomiast, że skarżący w istocie podważał ustalenia Sądu pierwszej instancji, co do wykonywania przez ubezpieczoną pracy stale i w pełnym wymiarze czasu.

Wbrew stanowisku skarżącego, zebrany w sprawie materiał dowodowy w sposób jednoznaczny potwierdził, że ubezpieczona w spornym okresie wykonywała prace przy wypieku pieczywa stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Świadek J. W., który był brygadzistą zmianowym piekarni, jednoznacznie wyjaśnił, że ubezpieczona jako pracownik piekarni wykonywała wszystkie prace związane z wypiekiem pieczywa. Przeciwne twierdzenie organu rentowego jest gołosłowne i nie poparte żadnym dowodem.

Wobec wykazania przez ubezpieczoną co najmniej 15 lat pracy wykonywanej w warunkach szczególnych apelację należało oddalić na podstawie art. 385 k.p.c.

SSO del. Beata Górska SSA Jolanta Hawryszko SSA Romana Mrotek